

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2015. március 22.
(vasárnap)**

Horváth Géza

LELEPLEZŐ SZENTLÉLEK

Énekek: 38,1 és 15. 489, 647,1 és 4.

Lekció: János 16,4-11

Alapige: János 16,8-9

És amikor eljön, leleplezi a világ előtt, hogy mi a bűn, mi az igazság, és mi az ítélet. A bűn az, hogy nem hisznek énbennem.

Imádkozzunk!

Édesatyánk, hálás szívvel köszönjük neked, hogy a gyülekezet közösségében is elcsendesedhetünk a nyugalom napján, és együtt figyelhetünk drága igédre.

Köszönjük, hogy nem haragvó Istenként ismerünk sokan téged, hanem olyan kegyelmes Istenként, aki hozzánk lehajoltál, a bűn sarából felvettél, megtisztítottál, megigazítottál és meg is dicsőítesz.

Áldunk, Urunk, és kérünk, ha valaki közülünk még nem így ismer téged, könyörülj meg rajta. Hiszen tudjuk, hogy a bűn miatt nagy a te haragod, az engedetlenséget utálod és megveted. De köszönjük, hogy belefogózhatsz abba, hogy Jézus Krisztus elhordozta haragodat a Golgota keresztyén. Áldunk, hogy ott kitöltetett a harag, tökéletes volt az áldozat, és egyetlen áldozatával a mi Urunk Jézus Krisztus örökre tökéletessé tette a megszenteltek.

Áldunk, hogy a megváltás jogán hozzád tartozhatunk, mert kiterjesztetted ránk irgalmadat és azt mondtad: enyém vagy. Engedd, hogy boldogan valljuk: igen, a tied vagyunk. A tied vagyok, a tied lettem, hozzád tartozom. Szeretnék engedelmesen élni és téged meg nem bántani.

Kérünk, növeld a hitünket, és engedd, hogy az ige elhasson a tudatunkig, a szívünkig, értelmünkig, akaratunkig, és tegyen bennünket késszé minden jóra, hogy azt cselekedjük, ami kedves előtted a mi Urunk Jézus Krisztus által.

Köszönjük az elmúlt hét ajándékait. Tudod, hogy honnan jöttünk, mit hoztunk magunkkal, milyen terheket cipelünk akár testünkben, akár lelkünkben,

LELEPLEZŐ SZENTLÉLEK

vagy mindkettőben. Kérünk, hadd menjünk el innen úgy, mint akik valljuk: nincs kétségem, megvigasztaltál, erősítéd hitemet.

Kérünk, Urunk, könyörülj meg mindannyiunkon, végy körül bennünket, szenteld meg szívünket.

Ámen.

Igehirdetés

A bibliaolvasó kalauzunk szerint a János evangéliuma 16. fejezetét olvastuk. Olyan kedves ez a néhány mondat itt. Számomra különösen kedves lett, amikor olvastam. Jézus Krisztus búcsúzik a tanítványoktól. Elmondja: többé Őt nem fogják látni testben. Egyszer majd visszajön ítélni élőket és holtakat, akkor majd minden szem meglátja. De nem maradunk addig sem egyedül és árván, mert Jézus Krisztus istenségére, fenségére, igéjére és Szentlelkére nézve viszont soha nem távozik el az övétől, hanem velünk van minden napon a világ végezetéig.

Amikor Jézus Krisztus erről beszél, néhány olyan dolgot szeretnék ebből az igéből kiemelni, amire nem nagyon szoktunk figyelni. Néhány szót arról is hallani fogunk, hogy mit jelent: megfeddi bűn tekintetében a világot, a bűn pedig az, hogy nem hisznek énbennem. Előtte néhány olyan összefüggésre hívom fel a figyelmet, amit a mai igénk elénk tár.

Az első ilyen összefüggés az, hogy amikor Jézus Krisztus erről beszél, nyilván nem véletlenül teszi. Az övéinek többször beszélt arról, hogy ők mit tegyenek, amikor majd visszamegy az Atyához és nem lesz testben közöttük. Arról beszélt, hogy elküldi őket, és kérte, sőt parancsolta, hogy hirdessék az evangéliumot minden teremtésnek. Beszél arról Jézus Krisztus nekik majd, hogy menjenek el és tegyenek tanítványokká minden népeket. Kereszteljék meg őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevébe. Tanítsák őket. — És mielőtt Jézus erről beszél, hogy mit tegyenek a tanítványok, míg Ő nincs itt, elmondja, hogy mit fog tenni a Szentlélek. Miután Ő elmegy az Atyához, eljön a Pártfogó, a Szentlélek, mire fog tanítani bennünket, és mit fog végezni.

Egyrészt nehogy a tanítványok azt gondolják, hogy magukra vannak hagyva, másrészt pedig, nehogy azt gondolják, hogy itt majd az ő munkájukon fog múlni minden. Majd ha mi megszólalunk, majd ha mi prédikálunk... Jézus azt mondja: majd ha a Szentlélek leleplezi a világ előtt, hogy mi a bűn, mi az igazság és ítélet.

A másik ilyen összefüggés: Jézus Krisztus itt nem arról beszél, hogy eljön a Szentlélek, és majd le fogja leplezni a világ előtt, hogy mi a bűn, mi az igazság és mi az ítélet, hanem nyugodtan mondhatjuk az ige alapján, hogy a Szentlélek is leleplezi, hogy mi a bűn, az igazság és ítélet. Tudniillik ezt Jézus Krisztus is leleplezte. Tehát a Szentlélek nem másról beszél, hanem ugyanarról. Isten igéjében úgy van, hogy Jézus is leleplezte, hogy mi a bűn. Pont itt, a János evangéliumában olvastuk erről a 8. és 9. fejezetben. Az Úr Jézus a farizeusok és az írástudók előtt, akik annyira el voltak telve maguktól, meg a törvény megtartásával, hogy ők hisznek, ők az Ábrahám fiai. Jézus Krisztus leleplezi, hogy mi a

bűn. Azt mondja: ha vakok volnátok, nem volna bűnötök, de mivel azt mondjátok: látunk, ezért a ti bűnötök megmarad.

Jézus Krisztus a 8. fejezetben azt mondja nekik: ha nem hiszitek, hogy én vagyok, meghaltok a ti bűneitekben. Nehogy azt gondoljuk, hogy csak a Szentlélek leplezi le a bűnt. Isten igéjében arról van szó, hogy a bűnt leleplezni egyedül Isten képes az életünkben. Egyedül Isten képes rámutatni arra, hogy az miért bűn. A Szentlélek tehát ugyanazt teszi, amit Jézus Krisztus.

A harmadik: miért kell leleplezni a bűnt a Szentléleknek? Azért, mert mi erre magunktól nem vagyunk képesek. Ádám és Éva bűnesete óta az ember egyre képes csak: hogy a bűnt leplezze, takargassa. Azt mondja Ádám: Éva adta nekem. Ő ejtett át engem. Éva ráfogja a kígyóra. Néha megdöbbenek azon, hogy mennyire hajlamosak vagyunk arra, hogy leplezzük a bűnt.

Még nem Budapesten történt, az egyik családnál ültünk, ahol két gyerek van. A kisebbik még cumizott. A család rá akarta venni, hogy a cumit dobja már el. Ígértek neki sok mindent, de a cumi mindennél fontosabb volt. Mi is láttuk, hogy a cumi az ágyon van. Volt a gyerekeknek egy idősebb nővére, aki általános iskolás volt. Azt kérdeztem tőle: még mindig itt a cumi? Kapásból, szemrebbetés nélkül mondja: ez a testvéremé. Akkor döbbsentem meg, hogy valóban mi arra vagyunk hajlamosak, hogy tagadjuk, leplezzük a bűnt, csak egyet nem akarunk: megvallani.

Ebben segít nekünk a Szentlélek. Éppen ezért kell nekünk az, amit Jézus mondott: a Szentlélek majd leleplezi. Ennek a szónak a Bibliában: leleplezi (a Károli fordításban úgy van: megfeddi a világot), több jelentése is van: napfényre hozza, megfeddi, meggyózi. Tehát a Szentlélek meggyózi a világot bűn tekintetében.

A negyedik, amit észrevehetünk ebben az igében, talán a legszebb. Eljön a Szentlélek és leleplezi a világ előtt, hogy mi a bűn, amire szintén kevésszer szoktunk figyelni, az az, hogy Isten igéje, amikor a Szentlélek felfedi a bűnt, soha nem szembesít bennünket a bűneinkkel a kegyelem hirdetése nélkül. Isten Szentlelke leleplezi a bűnt. Hogy nevezi Jézus Krisztus a Szentlelket? Vigasztaló, Pártfogó, Paraklétosz. Ki leplezi le a bűnt? Az, aki vigasztalni akar, aki védőügyvéd akar lenni, a bűnöst védeni akarja, és az, aki segítő, segíteni akar. Ebből nyilvánvaló, hogy a Szentírás a bűn tényét mindig együtt kezeli a kegyelem tényével.

Sok igét sorolhatnánk a Szentírásból. Az egyik legklasszikusabb az, amikor a bűnesetet, Ádám és Éva bűnesetét tanítjuk, és az Édenkertben a bűneset története előhívja a kegyelem tanát. Az 1Mózes 3,15-ben elmondja Isten Ádámnak és Évának, hogy majd az asszony magva a kígyó fejére fog taposni.

Amikor Ézsaiás 59,2-ben azt mondja: a ti bűneitek választanak el titeket Istentől. Itt megfogalmazza Ézsaiás, hogy mi a bűn. Szakadás (vagy szakadék) Isten és ember között. Tudja-e valaki, hogy kezdődik Ézsaiás 59. fejezete? Mi van az első versben? Az van az első versben: „Nem oly süket az Ő füle, hogy meg ne hallgathatna, és nem oly rövid az Úr keze, hogy meg ne szabadíthatna...” utána jön, hogy a ti bűneitek szakítanak el titeket Istentől.

Amikor Isten arról beszél, hogy bűn, kárhozat, elveszett állapot, akkor mindig hozzáteszi: de nem oly rövid az Úr keze, hogy meg ne szabadíthatna. Amikor az ige arról beszél, hogy a Szentlélek megfeddi vagy elítéli a világot a bűn tekintetében, akkor azt a Szentlélek teszi. Ez a kegyelem. A Szentlélek úgy van bemutatva nekünk, mint Vigasztaló, Pártfogó.

Tegnap egy kedves társasággal a Bibliát tanulmányoztuk. Elmondtam nekik is azt a csodát, hogy a Heidelbergi Káténk három fejezetre van osztva, és az első fejezet az ember nyomorúságáról szól, a második a szabadításról, a harmadik pedig a hálaadásról: milyen hálával tartozom ezért a szabadításért.

És mivel kezdődik a Heidelbergi Káté? Mi a te egyetlen vigaszod életedben és halálodban? Miért írták ezt 450 évvel ezelőtt le? Azért, mert nem azzal akarták kezdeni a Kátét, hogy mi a te nyomorúságod, hanem azzal, hogy ki a te vigasztaló Istened.

Az első kérdés: mi a te vigaszod? Szembesülj a bűnnel, de ne szembesülj kegyelem nélkül. Hogy nem tudod, mi abból a szabadulás.

Ez olyan, mint ha valaki elmegy az orvoshoz, mert beteg. Ha az orvos azt mondja neki, hogy még ezt a néhány napot élvezze, mert vége, akkor a beteg kétségbeesne. De ha az orvos azt mondja: nagy a baj, de tudunk rajta segíteni, akkor felcsillan a remény.

Miért mondja nekünk Isten a bűn mellett a kegyelem tényét? Azért, hogy kétségbe ne essünk, hogy nincs segítség. Azért, hogy ne csak azt mondjuk Pál apostollal együtt: ó, én nyomorult ember! Hanem tegyük hozzá azt is: kicsoda szabadít meg e halálnak testéből? És tudjuk, hogy ki szabadít meg: a mi Urunk Jézus Krisztus.

A Zsoltárok könyve 50. fejezetéből sokszor idézzük, amikor azt mondja az Úr: „Hívj segítségül engem a nyomorúság idején, én megszabadítlak téged és te dicsőítesz engem.”

Sok igét sorolhatnánk még. Soha nem beszél Isten igéje úgy a bűnről, hogy ne beszéljen a kimenekedésről, az útról, az ajtóról, a szabadulásról. Azt mondja: „Azért jött az Emberfia, hogy megkeresse és megmentse, ami elveszett.” Nekünk reményt akar adni a mi Urunk. Lásd a szabadulás útját!

Ezért mondja a Szentlélek: leleplezi a világ előtt, hogy mi a bűn: A bűn az, hogy nem hisznek énbennem — mondja Jézus. Szembesíti az embert a bűnnel, de ugyanakkor felragyogtatja Krisztust. Rámutat arra, hogy elveszett vagy, ugyanakkor megmutatja, hogy ki a Szabadító.

A János 8-ban azt mondja az Úr Jézus: bizony, bizony mondom néktek, hogy aki bűnt cselekszik, szolgája a bűnnek. Ha tehát a Fiú megszabadít titeket, valósággal szabadok lesztek. A Bibliának az a tanítása, hogy a bűn uralkodik az emberen. Mi a bűn szolgái vagyunk, azt tesszük, amit a bűneink nekünk parancsolnak. Tehetetlenek vagyunk. Jézus hozzáteszi: de ha a Fiú megszabadít titeket, valósággal szabadok lesztek.

Tulajdonképpen a megszabadított embert ez indítja hálára. Megérti, hogy mit jelent az ingyen kegyelem, amely nem volt olcsó kegyelem, mert Jézus Krisztusnak az életébe került.

A következő, hogy azt mondja: „A bűn az, hogy nem hisznek énbennem.” Mit fed fel Isten Szentlelke? Mit értünk bűnön? Tudom, hogy sokan doktorálhatnának abból, hogy mit értünk bűnön. De még egyszer elmondom, hogy mit ért a Biblia bűn alatt: Nem azt érti, amit mi. Mert mi azt értjük bűn alatt, ha valamit elkövetünk, amit nem szabadna. Valamilyen csalást, lopást, megsértést, irigységet, önzést... A Biblia nem ezt érti bűnön. „A bűn az, hogy nem hisznek énbennem.” Nem egyszerűen a hitetlenség a bűn. A bűn az, akinek nincs élő, megváltó, személyes Krisztusa. Tehát a bűn a Krisztus-nélküliség. Ez az ember nyomorúsága a Biblia szerint. A kegyelem pedig, a hit pedig a Krisztussal való összeköttetés. Mégpedig olyan kapcsolat, amiről Pál apostol beszél a Galata levélben: „Élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus” és a János 15-ben beszél Jézus: „Maradjatok énbennem, én meg tibennetek, mert nálam nélkül semmit nem cselekedhettek.”

Aki nem Krisztusban van, az a halálban és kárhozatban van, ítélet alatt van. Aki pedig meg van váltva a bűn alól, mert Jézus kihozza onnan az Ő szeretete által és drága vére árán, az pedig Őbenne kell, hogy legyen. Úgy mondja Káténk: azoknak mindent Őbenne kell megtalálniok.

Egy kedves énekben így írta le valaki:

Krisztus az énekem,
Krisztus az életem,
Mindenem énnekem Ő.
Elfogy az életem,
Elfogy az énekem,
Megmarad énnekem Ő.

Ezért ma tegye fel Isten a kérdést mindannyiunknak: vajon én bűnben vagyok, vagy Krisztusban? Köztes állapot nincs, de a Biblia felajánlja a segítségét, mert azt mondja Jézus: én elmegyek, nem tudok többet arról beszélni, hogy mi a bűn, de majd eljön a Szentlélek és megvilágosítja, napfényre hozza, felfedi, leleplezi, hogy mi a bűn: „Nem hisznek énbennem.”

Néhány igével alátámasztom, hogyan történik ez.

Úgy történik, mint például Pál apostollal. Egyszer csak Isten felfedi számára, hogy az az út, az az irány, ahova megy, ami felé tart, nem vezet sehova, csak a halálba. Pál apostol leborul és megkérdezi: Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem? Tehát Isten Lelke munkálkodik, mert Jézust senki nem mondhatja Úrnak, csak a Szentlélek által.

Vagy ott van egy lator a kereszten Jézus mellett. Először mind a ketten gúnyolják, különféle dolgokat mondanak neki: szállj le, szabadíts meg bennünket is. Egyszer csak az egyik azt mondja: mi méltán... Jézus azt mondja neki: „ma velem leszel a Paradicsomban.” Mi történik itt? Isten Szentlelke hatalmas és képes arra, (ehhez isteni erő kell), hogy felfedje a bűnt. Ez magunktól nem megy. Mi méltán szenvedjük jogos büntetésünket. Megint csak Jézus felé fordul, és azt mondja: „Uram, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz a te országodban.”

Tegnap egy kedves csoportban valaki megkérdezte: vajon az újjá nem született embernek is van-e bűnlátása? Elkezdünk erről beszélni, hogy ki mit gondol. Tudniillik ketté kell venni. Az újjá nem született ember életében a bűnlátást felfedi a Szentlélek, de nézzük meg, hogy az újjászületett ember életében is felfedi a Szentlélek a bűnt? Amíg az ember újjá nem születik, addig nincs bűnlátása. Ezt csak a Szentlélek fedheti fel. Esetleg lelkiismeret-furdalása lehet. Az újjászületett ember életében a Szentlélek hogyan fed fel a bűnt? Nem lelkiismeret-furdalásra nézve fed fel. Hanem úgy, hogy megmutatja az újjászületett embernek, hogy a bűnnel, amit elkövetett, ő az Istent megbántotta. Ha nem a Szentlélek fed fel a bűnt, csak azt mondja az ember: megbántottam a másikat, és emberileg elrendezzük. Amikor Isten Szentlelke hozza napfényre a bűnt, amit szívünk rejteget, akkor ezt veszi észre már akkor is az ember, hogy a bűn a hitetlenség. A bűn az Istentől való elszakadt állapot. Jézus azért jött, hogy visszavigyen az Atyához, mint egyetlen közbenjáró.

Nézzük például Dávidot, amikor vétkezik Betsabéval. Odamegy hozzá Nátán próféta – mert van olyan, hogy az újjászületett ember sem látja a bűneit. Ezért neki is kell, hogy Isten Szentlelke fedje fel, világosítsa meg. Miért? Mert az is hajlamos leplezni. Jön Nátán, és azt mondja: te vagy az az ember... Dávid összeroppan. És mit mond? Egyedül te ellened vétkeztem és cselekedtem azt, ami gonosz a szemeid előtt. Utána azt mondja: add vissza a te szabadításod örömét, és az engedelmisség Lelkével támogass engem.

Igen, felfedi az újjá nem született ember előtt is a Szentlélek. De amikor felfedi a bűnét, akkor végzi is benne a maga munkáját, már hozza és kelti is életre. Az újjászületett ember életében pedig azért függünk a mi Urunktól, azért mondja, hogy a bűn a hitetlenség, mert Ő fed fel, vezet, tisztít, vigasztal, visz tovább, mert Ő ad kegyelmet napról-napra.

Adja az Úr, hogy meglássuk: bizony a hívő ember életében az elkövetett bűn már nem szánt-szándékkal elkövetett bűn, és nem gyönyörködik a bűnben az ilyen ember, hanem tudja, hogy erőtlenségből esnek rajta ezek a bűnök, és mihelyt észreveszi, mert a Szentlélek erre segít, azonnal megbánja. Azt mondja: „Mossál meg engem, moss meg, Uram. Jól ismered te minden utam.”

Még hadd mondjak egy példát. Akkor történt, amikor falun a TSZ-ek működtek, és brigádok voltak. Az egyik helyen megtörtént: a brigád minden tagja hazavitt valamit a TSZ-ből. Közös. Egyszer csak az egyik tag, aki szintén mindig elvitt valamit, meghallotta az ígét, mert templomba járó ember volt, és hétfőn úgy ment be, hogy azt mondta a többieknek: Isten leleplezett, én ezt többé nem teszem, sőt visszahozom azt is, amit elvittem. A többiek hogy reagáltak? Azt mondták: bolond vagy. Mindenki ezt teszi. Mi a mércé? Az, hogy a többi is ezt csinálja. Nem az, hogy mit kíván tőled az Úr. Nem az, hogy mit kíván a törvény. Emberi mércék vannak. — És elkezdtek kiközösíteni, és ők ugyanúgy folytatták tovább.

Az egyiknek felfedi, a másik szerint nincs értelme. Teljes sötétségben van és nem tudja, hogy a bűn az bűn. Emberi mércéket keres magának, ahhoz szabja magát, és nem az igazi mércéhez, amihez kellene: mit kíván az Isten.

Amikor fiatalabb voltam, emlékszem, hogy akkor még külföldre nem nagyon lehetett menni. A legnagyobb cél a bolgár tengerpart volt. Nagy dolog volt. Mentek fiatalok, de egy fiú meg egy leány nem mehetett el sátorozni együtt. Amikor erről beszélgettünk, kiderült, hogy azért nem mennek el, mert a szülők nem engedik. Mert mit szól a falu? Ez nem bűnlátás. A bűnlátás ott kezdődik: nem azért nem megyek el, mert a szülő nem enged, hanem azért, mert mit szól hozzá az Úr? Tetszik-e Istennek? Isten kijelenti: nem tetszik neki. Akkor nem csinálom. A szabadság az, hogy „szeressem, mit Uram szeret, tegyem, mit Ő kíván”. Ne tegyem azt, amire azt mondja: nem. Ez a hit. A hitetlenség meg: azt teszem, amit tilt, és nem teszem, amit parancsol. Ez a bűn. Ebből van szabadulás, de csak általa.

Azt mondja az ige: „Nincs senki másban üdvösség, és nem adatott az ég alatt más név, mely által kellene nekünk megtartatnunk.”

Ma azt mondja Isten Lelke: felfedi a bűnt. Azt nekünk észre kell venni. Ugyanakkor észre kell venni azt is, hogy van rá bocsánat, mert Jézus Krisztusnak, az Ő Fiának, vére megtisztít minket minden bűntől.

Kezdjünk el hinni, ami annyit jelent: Isten szavát igaznak tartani, az egész Szentírást. Másodszor: szívbeli bizalmam van Istenben. Harmadszor: a hit azt jelenti: tudom, hogy bűnbocsánatom és örök életem van Jézus Krisztusért.

Hisz-e te Isten Fiában? Mert aki hisz, az ezt tudja elmondani. Aki hisz, annak örök élete van, és azt kell elmondania: a teljes Szentírást ismerem és hiszem. Aki ezt nem tudja elmondani, az nem hisz. Lehet, hogy azt gondolja, hogy hisz, de tudjuk, hogy az nem üdvözítő, nem igaz hit. A Szentlélek abban segít nekünk, hogy felfedi a bűnt, és munkálja a szívünkben a hitet. Mert a hit a Szentlélektől van, aki az evangélium hirdetése által és a sákramentum által gerjeszti és munkálja bennem a hitet.

Jó lenne, ha mindannyian úgy tudnánk innen kimenni: Isten áldott Szentlelke, jöjj szívembe, és oldj fel, küldj el, tölts el tűzzel.

Énekeljük a 647,1 és 4. versét.

Imádkozzunk!

Tisztíts meg teljesen, Urunk, ahogy kértük az éneken. Cselekedd, hogy hadd legyen már itt lent fényedből fény sugar az életünk.

Köszönjük, hogy hatalmas szabadító vagy, Jézus Krisztus, és aki hozzád tartozik, aki a tied, az soha örökre el nem vész.

Ámen.

647

Jöjj, szabadíts meg

Kádár Ferenc (1957-)

Kolozsvári ék., 1774

Em Em H Em H H Em D G D

Jöjj, sza - ba - díts meg, ó, ke - gyes Is - ten,

G D Em H

a nyo - mo - rú - ság - ból,

H Em D G D A Em H G C

Úzd el a ros - szat, fé - le - lem át - kát:

G C Am Em H Em

végy ki a kí - nok - ból!

2. Nagy kegyelemmel,
ha közeledtél,
úgyse figyeltünk rád,
Másokon hányszor
nem könyörültünk,
s mondtuk a szép imát.

3. Zengve dicsérünk,
s nem hiszünk benned,
mozgat a rossz törvény,
Átkos a szívünk,
fegyver a szájunk,
elnyel a mély örvény!

4. Ó, szabadíts meg
szent Fiad által,
vedd el a rontó bűnt,
Moss meg egészen,
tiszta öröme,
s Lelkedet add nekünk!

5. Nyisd meg az ajkunk,
tárd ki a szívünk,
adj hitet, Úr Isten,
Hogy neved áldjuk
minden időben,
szent Fiadért! Ámen.